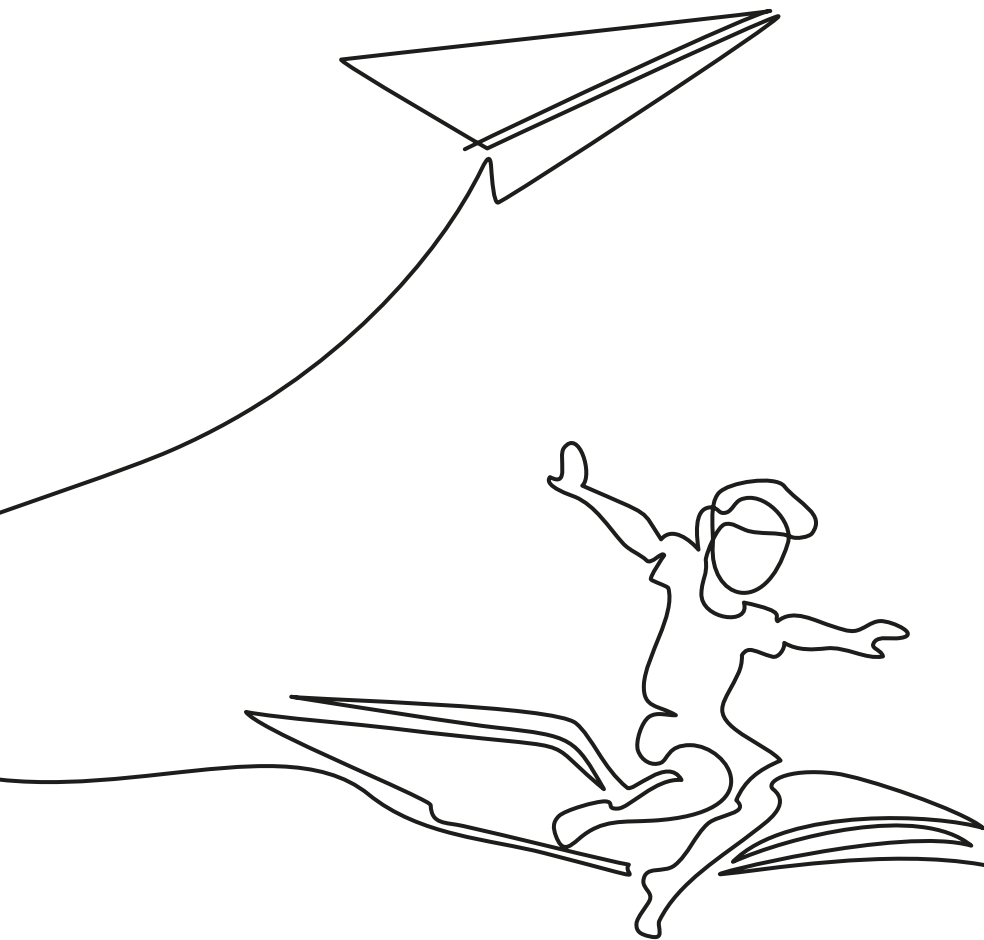

BIBLIOTHEEK SINT-MICHIELSGESTEL & BERLICUM

Jaarverslag 2022

HUIS**73**

Elk bezoek een eigen verhaal

Wat een jaar hebben we achter de rug. Waar we in onze organisatie voorzichtig van start gingen met nog wat beperkingen in januari en februari hebben we in 2022 de draad weer opgepakt en het jaar goed kunnen afsluiten. Ruim 4.300 leden wisten Bibliotheek Sint-Michielsgestel en Berlicum te vinden afgelopen jaar. Beginnende lezers, geoefende lezers en taalleerders. Elk bezoek aan Bibliotheek Sint-Michielsgestel en Berlicum kent een eigen verhaal.

In dit jaarverslag blikken we terug op een selectie van onze activiteiten in Bibliotheek Sint-Michielsgestel en Berlicum.

Het jaarverslag en onze in aantal bescheiden activiteiten sluiten aan bij de grote maatschappelijke opgaven voor het bibliotheekwerk:

- **Geletterde samenleving** het bevorderen van geletterdheid en het vergroten van het leesplezier met projecten als de VoorleesExpress en de boekproeverij;
- **Vergroten van digitale inclusie** met onze digitale activiteiten waaronder het succesvolle Klik & Tik;
- **Persoonlijke ontwikkeling** door het delen van kennis en stimuleren van het kritisch bewustzijn bij activiteiten als Mad Science junior.

In 2023 willen we meer gaan investeren in de bekendheid van ons aanbod in digitale diensten ter bevordering van de digitale inclusie. Zo willen we net als in onze andere vestigingen de cursus Digisterker gaan aanbieden. We zetten succesvolle activiteiten rondom voorlezen voort en streven ernaar om met Taalhuisactiviteiten de geletterdheid van alle inwoners te bevorderen. Daarnaast blijft in de gemeente Sint-Michielsgestel de continuïteit van het bibliotheekwerk een voortdurend punt van gesprek met de gemeente.

*Nan van Schendel
Directeur-bestuurder*

Inhoud

Elk bezoek een eigen verhaal	2
Geletterde samenleving	4
Primair onderwijs	5
Voorleeswedstrijd 2022	6
VoorleesExpress	7
Taalhuis	8
Taalmaatjes	9
Literaire activiteiten	10
Onze bezoekers over de BoekProeverij	11
Vergroten van Digitale Inclusie	12
Vrijwilligers van Taalhuis	14
Bibliotheekwerk in cijfers	16
Samen	18
Huis73 & De Codes	19

Geletterde samenleving

Zeg je Bibliotheek Sint-Michielsgestel en Berlicum, dan zeg je taal. Taal zorgt ervoor dat iedereen mee kan doen. Dat je je kunt uitdrukken. In welke vorm dan ook. Wij stimuleren taal én lezen onder andere door ons wekelijkse voorleesmoment in de bibliotheek. Voorlezen verrijkt de woordenschat en draagt bij aan een beter taalgevoel en taalbegrip. Kinderen die op jonge leeftijd regelmatig voorgelezen worden, leren later sneller zelf lezen en hebben minder moeite met spellen en begrijpend lezen. Dus we blijven het goede voorbeeld op een professionele wijze geven. Projecten als de VoorleesExpress dragen bij aan een gezinsgerichte aanpak om geletterdheid te bevorderen. Zo brengen onze vrijwilligers met de VoorleesExpress verhalen en boeken bij Gestelse gezinnen thuis waar normaal gesproken niet of nauwelijks (voor)gelezen wordt. Daarnaast stimuleren we taal en lezen op scholen waar we met de Bibliotheek op School inmiddels op 2 locaties actief zijn. Verder organiseerde Bibliotheek Sint-Michielsgestel en Berlicum in 2022 literaire activiteiten voor jong en oud.

Samen leesplezier

Bij Bibliotheek Sint-Michielsgestel en Berlicum luisteren kinderen van 0 - 4 jaar één keer per twee weken naar een verhaal. In december 2022 is het wekelijkse voorleesmoment weer gestart, de ene week in Sint-Michielsgestel en de andere week in Berlicum. Hiermee bereikten we in de maand december alleen al zo'n 50 ouders en kinderen.

Primair onderwijs

Met de Bibliotheek op school zorgt Huis73 ervoor dat ook in het primair onderwijs de collectie dicht bij de kinderen is, op school! Mooie mijlpaal in 2022 was de start van een nieuwe Bibliotheek op school op De Touwladder in Sint-Michielsgestel, gefinancierd vanuit het Nationaal Programma Onderwijs. De cijfers hiernaast hebben betrekking op de Bibliotheek op school op Basisschool Sint Lambertus te Gemonde. Vanaf 2023 worden ook de uitleningen van De Touwladder in Sint-Michielsgestel bijgehouden.

“

In het primair onderwijs worden leesconsulenten als interne kracht gezien. Als bibliotheek moeten we scholen inspireren zodat leerkrachten daarna ook zelfstandig aan de slag kunnen, bijvoorbeeld met een boekenkring.

— Annette Janssen, Specialist Huis73

DE BIBLIOTHEEK OP SCHOOL

Primair onderwijs

4 t/m 12 jr

Bereik van ruim 145 leerlingen

Collectie

- Altijd een collectie die up-to-date is
- Ruim 1.600 uitleningen
- Ruim 25 themacollecties

Leesconsulent

- Advies over collectie
- Coachen en ondersteuning van leerkrachten en leescoördinatoren
- Organisatie van leesbevorderende activiteiten zoals de voorleeswedstrijd
- Boekenproeverij voor de teams van de nieuwe school

Voorleeswedstrijd 2022

Eén van de leesbevorderende activiteiten van Bibliotheek Sint-Michielsgestel en Berlicum is de jaarlijkse voorleeswedstrijd. Het motiveert kinderen om te lezen en wakkert hun enthousiasme voor kinderboeken aan. Bovendien leren kinderen van elkaar tijdens de voorleeswedstrijd. Het wedstrijdelement helpt daarbij een handje. In 2022 vond de finale van de Gestelde voorleeswedstrijd op 7 februari plaats via video inzendingen. Uit negen inzendingen werd Suze Engelen van de Theresiaschool in Berlicum de voorleeskampioen 2022 van de gemeente Sint-Michielsgestel.

VoorleesExpress

VoorleesExpress is een landelijk project. Het stimuleert de taalontwikkeling van kinderen en verrijkt de taalomgeving thuis. Binnen de gemeente 's-Hertogenbosch is dit project al jaren succesvol en vanaf oktober 2022 zijn wij ook in de gemeente Sint-Michielsgestel actief met de VoorleesExpress.

Via de VoorleesExpress krijgen kinderen in de leeftijd van 2 t/m 8 jaar extra aandacht. Vrijwilligers van de VoorleesExpress gaan gedurende 20 weken met kind en ouders thuis aan de slag om het leesplezier te vergroten. Niet alleen door met hen te lezen, maar ook door spelletjes te spelen, te tekenen en te zingen. Onze VoorleesExpress coördinator voert intakegesprekken met gezinnen en werft, begeleidt en zorgt voor scholing van de vrijwilligers. Zij ziet erop toe dat de methode en materialen van de VoorleesExpress op de juiste manier worden gebruikt en zorgt voor de randvoorwaarden zoals VOG, beschikbaar stellen van een bibliotheekabonnement en het vullen van voorleestassen.

Inmiddels zijn er in 2022 **15 vrijwilligers** geschoold. **5** van hen zijn **gekoppeld** en aan de slag in een gezin. Het aantal **toeleiders** is in december gegroeid naar **7**. Dat is een goede basis voor meer koppelingen in 2023. Daarnaast legt de VoorleesExpress verbinding met ander aanbod van Bibliotheek Sint-Michielsgestel en Berlicum, zoals het voorlezen of taalhuisactiviteiten.

#GelijkeKansen

Taalhuis

Het Taalhuis is inmiddels uitgegroeid tot een gevestigd begrip. Tijdens het **inloopspreekuur** -een ontmoetingsplek waar mensen die laaggeletterd zijn informatie en advies kunnen krijgen over cursussen basisvaardigheden (taal, rekenen en digitale vaardigheden) hebben onze trouwe vrijwilligers in 2022 zo'n 25 deelnemers **doorverwezen** naar passend leeraanbod in de gemeente Sint-Michielsgestel.

Ook hadden we opnieuw aandacht voor de **verbinding tussen leefstijl en gezondheid en basisvaardigheden**. Samen met Voel je goed! start in 2023 de eerste **lesgroep** die onder leiding van twee vrijwilligers en een diëtist werken aan een uitgebreid lesprogramma waarin gezondheid, voeding en taal centraal staan. De betrokken vrijwilligers zijn in 2022 begonnen met de begeleiderscursus.

Verder is in 2022 een vervolg gegeven aan een **samenwerking met BINT**. Samen is gekeken naar het opzetten van een workshop voor de formulierenbrigade om de vrijwilligers meer te leren over het (h)erkennen en verwijzen van laaggeletterdheid naar het Taalhuis. Daarnaast zal in samenwerking voor taalvrijwilligers een workshop worden georganiseerd over Positieve Gezondheid en de manier waarop dit toepasbaar is als taalvrijwilliger. Dit zal in 2023 worden voortgezet.

Als we kijken naar de cijfers van het Taalhuis valt te concluderen dat het totaal aantal deelnemers steeg van 34 naar **123**, het **aanbod meer divers** is geworden ((digi)taal en gezondheid) en het aantal **vrijwilligers** is **verachtvoudigd** van 4 naar 35 in 2022.

Taalmaatjes

Taalmaatjes zijn vrijwilligers die **1-op-1** met **laaggeletterde inwoners** van Berlicum en Sint-Michielsgestel (NT1 en NT2/niet (meer) inburgeringsplichtig) werken aan het verbeteren van hun taalvaardigheid. De vrijwilligers volgen hiervoor een basistraining. Tijdens het taaltraject krijgen de vrijwilligers inhoudelijke ondersteuning van professionals, verzorgd door het Taalhuis. Maandelijks komen er zo'n **40 taalmaatjes** samen.

Gezien de unieke situatie van de deelnemers, het toenemend aantal mensen dat niet goed mee kan komen en het feit dat het Taalnetwerk bijna volledig draait op vrijwilligers, is **goede begeleiding** een basisvoorwaarde. Naast de wekelijkse activiteiten in het kader van werving, intake en begeleiding van vrijwilligers werd in 2022, in samenwerking met Stichting Lezen en Schrijven en samen met de Taalhuizen uit Vught en Boxtel, een **basistraining taalvrijwilligers** georganiseerd.

Er werden ook **drie vrijwilligersbijeenkomsten** georganiseerd voor de vrijwilligers die actief zijn binnen de taalhuizen in de regio. In totaal namen hier **bijna 50 mensen** aan deel. Door verdieping en uitwisseling aan te bieden aan de vrijwilligers, is gewerkt aan kwaliteitsverbetering, professionalisering en aan voldoening en waardering die vrijwilligers halen uit hun vrijwilligerswerk. Vrijwilligersbeleid en -begeleiding is één van de focuspunten in het meerjarenplan Taalhuis Sint-Michielsgestel 2023-2026.

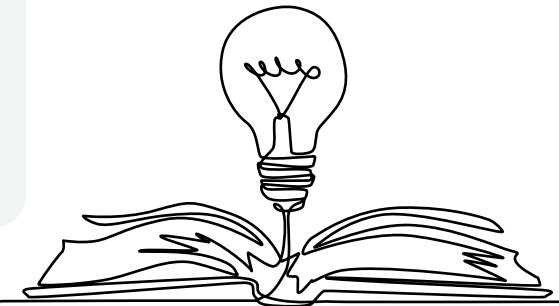
“
De trainer heeft mij het vertrouwen gegeven om mijn eigen weg te nemen en fouten te durven maken. Wat heb ik veel geleerd van de verschillende soorten materiaal dat er is. Nu voel ik ook dat ik iemand mag gaan helpen.

— Reactie vrijwilliger

“

Ik wist niet dat er zoveel verschillende leerders zijn. Iedere vrijwilliger doet het op zijn eigen manier, hierdoor heb ik veel nieuwe dingen gehoord en kan ik nu eens gaan kijken naar mijn eigen lesmethodes.

— Reactie vrijwilliger na vrijwilligersbijeenkomsten in samenwerking met KWIC en gastspreker Ada Cazac

Literaire activiteiten

Verhaaltijd

Door het enthousiasme van de vrijwilligers, de keuze van verhalen en samenwerking met het team van Bibliotheek Sint-Michielsgestel en Berlicum komt op Verhaaltijd een vaste groep enthousiaste bezoekers af.

BoekProeverij Thrillereditie

In een ongedwongen sfeer vertelde de bibliotheekmedewerker over onlangs verschenen en bijzondere titels en konden deelnemers met elkaar in gesprek gaan. Er wordt een tipje van de sluier opgelicht van alles wat uitkomt op boekengebied. In 2022 werd deze editie voor de eerste keer georganiseerd en resulteerde in positieve reacties! Van de tafel met nieuwe boeken die voor die avond waren verzameld, werd meteen volop geleend.

Nederland Leest: 'Mevrouw mijn moeder' van Yvonne Keuls

In beide vestigingen was hier veel belangstelling voor en zijn in totaal 300 boeken uitgedeeld.

Onze bezoekers over de BoekProeverij

“

Ik vond met name de grootte van de groep fijn waardoor de interactie onderling goed verliep. Het onderwerp sprak mij zeker aan gezien mijn interesse in (literaire) thrillers. Het aanbod dat werd besproken was prima, zeker met de hand-outs erbij. Ben ook blij met de websites suggesties die bij de hand-outs zaten.

“

Ik ben nog nooit bij een BoekProeverij geweest, maar ik vond het een plezierige bijeenkomst die goed was voorbereid. Ik kreeg volop info en zin om meer thrillers te lezen.

“

Een prettige avond in een relaxte sfeer. Voor herhaling vatbaar!

“

Met onze collecties en activiteiten stimuleren en faciliteren we lezen, leren, creativiteit en burgerschap. We brengen mensen bij elkaar, prikkelen de geest en verbreden de horizon.

— Elly van Hoof,
Manager Bibliotheken
Vught, Boxtel, Sint-Michielsgestel

“

Ik vond het een geslaagde avond en heb weer nieuwe ideeën opgedaan met tips over nieuwe boeken en leesinspiratie.

Vergroten van Digitale Inclusie

In onze snel veranderende wereld is het noodzakelijk om ook op digitaal vlak bij te blijven. Bibliotheek Sint-Michielsgestel en Berlicum helpt met spreekuren, computerlessen en een Informatiepunt Digitale Overheid (IDO). Met cursussen en ondersteuning op maat helpen we de inwoners om te kunnen blijven participeren in de steeds verder digitaliserende samenleving en we stimuleren ze hun digitale vaardigheden verder te ontwikkelen. Met name de ondersteuning op maat wordt zeer gewaardeerd en leidt tot diverse blijken van dankbaarheid.

Locaties en medewerkers

- Alle 6 bibliotheken van Huis73 hebben een Informatiepunt Digitale Overheid (IDO)
- Activiteiten in 6 bibliotheken, 2 DigiTAALpunten en 1 Uitleenpunt.
- 25 medewerkers bijgeschoold

Onderwerpen

- DigiD app (27%)
- Corona Check app en QRcode (16%)
- Papieren Coronabewijs (9%)
- Gemeentelijke regelingen en gezondheidsverklaring CBR (beide 6%)
- Overige vragen: parkeerapp, energietoeslag, OV chipkaart, Mijn JBZ (22%)

De vraagstellers

- 52% is vrouw
- 69% is ouder dan 65 jaar
- 17% is 45 - 65 jaar oud
- 72% heeft taalachtergrond NT1 87% is tevreden over de hulp

Aantal vragen

- 370 IDO gerelateerde vragen
- Stijging van 140% t.o.v. 2021
- 1/3 van deze vragen binnen 10 minuten beantwoord, bij 6% van de vragen duurde het beantwoorden een uur

Aanbod basisvaardigheden

- 168 deelnemers bij Klik&Tik/ DigiSterker 409 vragen op inloopsprekuren
- 126 bezoekers Digitaal Café
- 45 bezoekers Ipad Café

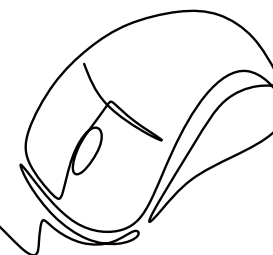
“

Digitale Inclusie - en dan met name de IDO-dienstverlening - is voor bibliotheken een nieuwe opdracht, gekoppeld aan hun maatschappelijk-educatieve functie. Het is bovendien een project dat staat of valt met de betrokkenheid en professionaliteit van alle medewerkers in de front-office. Ook voor hen is dit een nieuwe vorm van dienstverlening. Het is voor de bibliotheek essentieel om een veilige plek te creëren waar bezoekers vertrouwd kunnen raken met digitale technologie. In het laatste kwartaal van 2022 is een intern projectteam voortvarend aan de slag gegaan en zijn wij klaar om in 2023 de aandacht voor Digitale Inclusie te vergroten en de drempel naar de digitale informatiepunten verder te verlagen, met onder andere ook aandacht voor de groeiende digitale gezondheidszorg.

— Margo Kwinten — projectleider Basisvaardigheden

De vrijwilligers van Taalhuis Sint-Michielsgestel en Berlicum, ondersteunden de vrijwilligers in **Den Dungen** bij het opstarten van een **Klik & Tik** cursus die in het najaar van 2022 voor het eerst heeft plaatsgevonden. De Klik & Tik cursussen in zowel Sint-Michielsgestel als Berlicum hadden gemiddeld **zes deelnemers per les**.

Persoonlijke ontwikkeling

Inspireren en kennismaking zit in het DNA van Huis73. Gelukkig konden we dat in 2022 langzaamaan weer waarmaken. Bibliotheek Sint-Michielsgestel en Berlicum werd benut door mensen die gewoon even wilden dwalen en zich wilden laten inspireren door de -door onze medewerkers samengestelde- inspiratietafels rondom actuele thema's. Voor de jeugd was er ruimte voor verdieping, bijvoorbeeld tijdens de workshop Mad Science die met **20 deelnemers was volgeboekt**. In Berlicum konden kinderen samen ontdekken en leren over wetenschap en techniek. Hierdoor wordt de bibliotheek een plek waar kinderen zich kunnen ontwikkelen en worden verleid om door middel van collectie zich verder te verdiepen in een onderwerp.

Kennisdeling. Groei en ontwikkeling. Een leven lang leren. 'Het gevoel dat je vandaag net iets groter bent dan je gisteren was'.

Bibliotheekwerk in cijfers

In 2022 wisten de inwoners Bibliotheek Sint-Michielsgestel en Berlicum weer te vinden! Na de onrustige coronajaren zagen we de bezoekersaantallen en het aantal uitleningen weer stijgen. Hoewel het totaal aantal leden licht is gestegen ten opzichte van 2021, bleef het percentage actieve leden gelijk. Tijd voor verdere groei binnen de gemeente.

Er worden binnen de gemeente Sint-Michielsgestel 2 van de 5 maatschappelijke functies zoals genoemd in de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) uitgevoerd:

1. Het aanbieden van kennis en informatie via de uitleenfunctie.
2. Het bieden van mogelijkheden voor ontwikkeling en educatie.

Kerngetallen	31-12-2022	31-12-2021
Inwonersaantal totaal	30.148	29.735

Aantal actieve leden	2022*	2021*
0 t/m 12 jaar	2076	2019
13 t/m 17 jaar	362	374
18 t/m 64 jaar	795	817
65 jaar en ouder	592	578
Totaal	3.825	3.788
Actieve leden gemeente-%	12,7%	12,7%

* Aantal leden Bibliotheek Sint-Michielsgestel en Berlicum

	2022	2021**
Bezoekers Berlicum ***	123.113	59.366
Fysieke collectie	21.716	21.595
Sint-Michielsgestel	12.253	12.307
Berlicum	9.463	9.288
Uitleningen (incl. verlengingen)	91.588	69.252
Sint-Michielsgestel	52.976	40.675
Berlicum	38.612	28.577
E-books	5.707	5.709
Luisterboeken	2.578	2.438

** Van 1 januari 2021 tot en met 25 juni 2021 was de bibliotheek gesloten vanwege de coronamaatregelen. Leden hebben in deze periode gebruik kunnen maken van de afhaal-service.

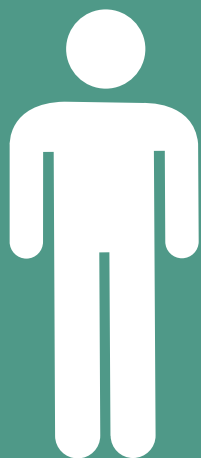
*** De bezoekers van Den Durpsheerd worden geteld. Het is niet mogelijk om alleen de bezoekers van de bibliotheek te tellen. In de Meander is geen bezoekersteller aanwezig.

Samen

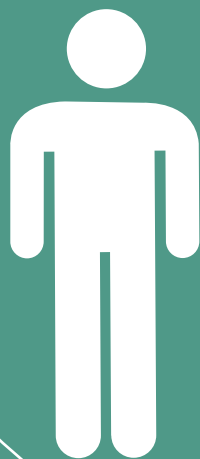
Alleen ga je sneller, samen kom je verder. Met onze medewerkers, partners en vrijwilligers maken we Bibliotheek Sint-Michielsgestel en Berlicum: midden in de samenleving en samen met hen een programma maken dat er voor de lokale gemeenschap toe doet.

SAMEN
ALS
COMMUNITY

Medewerkers front-office

6

fte

3,99

Vrijwilligers

12

Samenwerkings-
partners

10

Huis73 & De Codes

Fair Practice Code

We onderschrijven de Fair Practice Code door een eerlijke, duurzame en transparante bedrijfsvoering en rekening te houden met elkaars belangen in de culturele sector. We hanteren een redelijke vergoeding voor ZZP'ers die we in 2023 opnieuw zullen herijken.

Code Diversiteit & Inclusie

De Code Diversiteit & Inclusie is een gedragscode van, voor en door de Nederlandse culturele en creatieve sector over diversiteit en inclusie. Het doel van de code is dat de culturele en creatieve sector de brede diversiteit van de Nederlandse samenleving representeert. Huis73 onderschrijft vanzelfsprekend deze code. De plannen om in 2022 stappen te zetten om het beleid hieromtrent verder te concretiseren zijn uitgesteld vanwege personele wijzigingen in het management team en de integratie van de code in de plannen rondom de herhuisvesting. Desalniettemin is binnen de programmering van Huis73 constant aandacht voor de brede diversiteit van de Nederlandse samenleving. Ook in 2023 gaan wij hier mee door, onder ander door hier ook op de werkvloer aandacht aan te besteden.

Code Governance Cultuur

Huis73 past de principes en aanbevelingen van de Governance Code Cultuur toe. De Code is een instrument voor goed bestuur en toezicht in de cultuursector. De Code is nadrukkelijk opgenomen in de statuten.

COLOFON

Input jaarverslag **Huis73**

Ontwerp & illustraties **Richard Pijs, studiopak.nl**

Fotografie **Angeline Swinkels, Karin Jonkers,**

Marc Bolsius

Huis73, voor bibliotheek en cultuur

www.huis73.nl

HUIS73